

Шаполова Вікторія Валеріївна

УПРАВЛІНСЬКА КОМПЕТЕНТНІСТЬ, ЯК ПРОВІДНИЙ ФАКТОР ФОРМУВАННЯ ФАХІВЦЯ В ПРОЦЕСІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Відродження української держави на засадах демократії та гуманізму пов'язане із зміною концептуально-світоглядного ставлення до людини. Першочерговості набуває питання розвитку національної освіти, зокрема вищої, здатної забезпечити високоосвіченими, інтелігентними, соціально зрілими і творчо спрямованими фахівцями. Проблема ролі вищої освіти є практично питанням визначення її місця в життєдіяльності суспільства, передусім зумовлене соціальними потребами, які вища освіта задовольняє, та соціальними функціями, які вона виконує. Під вищою освітою розуміють «...рівень освіти, який здобувається особою у вищому навчальному закладі в результаті послідовного, системного та цілеспрямованого процесу засвоєння змісту навчання, який ґрунтується на повній загальній середній освіті й завершується здобуттям певної кваліфікації за підсумками державної атестації» – таке визначення затверджене Законом України «Про вищу освіту». Роль інноваційної освіти в сучасному світі, В.П. Андрущенко визначає, як таку, що «відтворює особистість, озброює її знаннями, формує світогляд і творчі здібності, виховує як патріота і громадянина — тобто реально готує його (суспільства) майбутнє. І від того, якою буде наша освіта, без перебільшення, залежить майбутнє держави: народу і культури».

Професіоналізм діяльності, єдність професійного, духовного та психологічного, різнобічна підготовка фахівця високого класу стають сьогодні провідними напрямками у підготовці майбутніх спеціалістів. Ставиться питання про те, що сьогодні суспільство чекає від випускників вузу сміливого творчого мислення, чіткого розуміння цілей державотворення, широкої професійної ерудиції, високої культури і суспільної активності, а також високий рівень управлінської компетентності. Зміст вузівської роботи повинен включати формування цих якостей у майбутніх фахівців.

Компетентність і професіоналізм є головними чинниками суб'єктної реалізації фахівця. О.В. Руденко визначив, що компетентність – це ступінь кваліфікації працівника, який – дозволяє успішно вирішувати завдання, що стоять перед ним. Українські вчені трактують поняття управлінської компетентності як сукупність знань і вмінь, необхідних для виконання конкретних функцій, що відображають основні напрями, види та форми управлінської діяльності, а також як складне індивідуально-професійне утворення, яке інтегрує в собі професійні теоретичні знання, практичні вміння, навички, професійно-особистісні цінності та якості та забезпечує кваліфіковане здійснення управлінської діяльності і свідомий вибір моделей поведінки.

Зміст та цілі вузівської освіти мотивують необхідність розвитку управлінської компетентності у студентів. Причин цього може бути декілька: зміна традиційних ціннісних орієнтацій у суспільстві, що привела до розуміння неможливості досягнення ефективних результатів виключно авторитарними методами; існуючі рівні та стандарти професійної підготовки суб'єктів управління не відображають сучасних вимог до їх майбутньої діяльності; особливі умови функціонування керівників, які вимагаються від суб'єктів управління, є гнучке корегування управлінських рішень, здатність комплексно оцінювати ситуацію в обмеженому часовому та інформаційному просторі, висока відповідальність за результати власної управлінської діяльності.

Управлінська компетентність, як провідний фактор формування фахівця в процесі інноваційного розвитку вищої освіти, повинна реалізовуватись шляхом розвитку творчих та інтелектуальних можливостей фахівців, критичного ставлення не тільки до своїх знань, умінь та навичок, але й до навколишнього світу, людей, що її оточують. Майбутні керівники повинні розуміти, що вони потраплять у світ конкуренції, у світ професіоналів, де від них чекатимуть миттєвого успіху в роботі, яку їм доручили. Саме тому управлінська компетентність є провідним фактором формування фахівця в процесі інноваційного розвитку вищої освіти.